Лингвистик журнал

ЛИНГВИСТИКА (ТЕЛ БЕЛЕМЕ, ТЕЛ ҒИЛЕМЕ; ЛАТ. ТЕЛ. LINGUA - ТЕЛ) — **ТЕЛДӘРҘЕ ӨЙРӘНЕҮСЕ ФӘН.**

ЖУРНА́Л (ФРАНЦ. ТЕЛЕ, JOUR- КӨН, ТӘҮЛЕК; JOURNAL – КӨНДӘЛЕК, БЕР КӨНЛӨК ЯҘМА)— **ВАҠЫТЛЫ МАТБУҒАТ БАҪМАҺЫ.**

БАШҠОРТОСТАНДА 15- ТӘН АШЫУ ЖУРНАЛ БАШҠОРТ, РУС, ТАТАР, ИНГЛИЗ ТЕЛДӘРЕНДӘ СЫҒА.

К=h Б ,

, ,

Тема:

Һүҙбәйләнеш.

- һүҙбәйләнеш – ул мәғәнәүи һәм грамматик яҡтан үҙ-ара бәйле ике йәки бер нисә һүҙ.

Беренсе рубрика:

Башҡорт халыҡ ижады

Башҡорт халыҡ ижадының жанрҙары һәм ошо жанрға ҡараған әҫәрҙәр араһында ярашлылыҡ булдырығыҙ:

1. эпос	А. «Айыу менән төлкө», «Ҡәмән менән Сәмән, картуф сәскән Сәлмән», «Ҡамыр батыр»
2. йыр	Б.«Ете ҡыҙ», «Әсә йөрәге»
3. ҡобайыр	В.«Урал батыр», «Аҡбуҙат», «Алпамыша менән Барсынһылыу», «Алдар менән Зөһрә»
4. легенда	Г.«Бөҙрә тал», «Ете ырыу», «Сыбаркүл», «Ауыл көйө»
5. риүәйәт	Д.«Бейек тауҙың үлгәне», «Сура батыр», «Мораҙым батыр»
6. әкиәт	Е.«Сыңрау торна», «Алдар батыр»

1. эпос	А. «Айыу менән төлкө», «Ҡәмән менән Сәмән, картуф сәскән Сәлмән», «Ҡамыр батыр»
2. йыр	Б.«Ете ҡыҙ», «Әсә йөрәге»
3. ҡобайыр	В.«Урал батыр», «Аҡбуҙат», «Алпамыша менән Барсынһылыу», «Алдар менән Зөһрә»
4. легенда	Г.«Бөҙрә тал», «Ете ырыу», «Сыбаркүл», «Ауыл көйө»
5. риүәйәт	Д.«Бейек тауҙың үлгәне», «Сура батыр», «Мораҙым батыр»
6. әкиәт	Е.«Сыңрау торна», «Алдар батыр»
Дөрөҫ яуап	**1-в, 2-г, 3-д, 4-б, 5-е, 6-а**

Йомаҡтарҙы уҡығыҙ, яуаптарын әйтегеҙ; теҙмә һүҙбәйләнештәр булған йомаҡтарҙы күсереп алығыҙ:

1. Ағас башында бер Ҡолой,
Көндөҙ йоҡлай, кис олой.

2. Тау менән тау араһында
Минһаж ағай ҡысҡыра.

3. Йәй ҙә егет, ҡыш та егет,
Йөрөй йәшел кейем кейеп.

4. Кейгән кейеменең биҙәге
Бар донъяны биҙәне .

5. Һиндә лә бар, миндә лә бар,
Әҙәмдә юҡ, донъяла бар .

Бирелгән өҙөк ниндәй әҫәрҙән алынған? Был әҫәрҙең төп идеяһын билдәләгеҙ. Теҙмә һүҙбәйләнештәрҙе әйтеп сығығыҙ.

УНДА БУЛҒАН, ТИ, БОРОН, ЙӘНБИРҘЕ ТИГӘН ҠАРТ МЕНӘН
ЙӘНБИКӘ ТИГӘН БЕР ҠАРСЫҠ.
ҠАЙҘА БАРҺА, УЛАРҒА
УЛ УРЫНДА ЮЛ АСЫҠ...

...ЙӘНБИРҘЕ ҮҘЕ ҠЫЛҒАНМЫ,
БАРА-ТОРА ШУЛ ЕРҘӘ
ЙОЛА БУЛЫП КИТКӘНМЕ,
ЙЫРТҠЫС ЙӘНЛЕК ТОТТОНИҺӘ,
ЙӘНЛЕК ИРКӘК БУЛДЫНИҺӘ,
ИРЛЕ-БИСӘЛЕ ИКӘҮҺЕ
БАШЫН СӘЙНӘП АШАҒАН,
ШҮЛГӘН МЕНӘН УРАЛҒА,
ЭТЕ МЕНӘН АРЫҪЛАНҒА,
ШОҢҠАР МЕНӘН СУРТАНҒА
БҮТӘН ҺАНЫН ТАШЛАҒАН...

Икенсе рубрика:

Т а р и х

ТЕКСТЫ УҠЫП, ҮҘ ФЕКЕРЕГЕҘҘЕ ӘЙТЕГЕҘ; ТЕКСҠА ИСЕМ БИРЕГЕҘ; ЭЙӘРТЕҮЛЕ ҺҮҘБӘЙЛӘНЕШТӘРГӘ МИҪАЛДАР КИЛТЕРЕГЕҘ:

- **Темәс — хәҙерге Баймаҡ районы территорияһындағы ауыл, ҡасандыр икенсе Бөрйән улусының үҙәге булған.**
- **Темәс йылъяҙмаһының иң сағыу биттәре Рәсәйҙә беренсе автономиялы республика — Башҡорт Совет Республикаһы төҙөлөү менән бәйле. Тап ошонда 1919 йылдың 18 февралендә Әхмәт-Зәки Вәлиди етәкселегендәге башҡорт ғәскәрҙәре Совет власы яғына күсә. 21 февралдә Темәстә I Бөтә башҡорт хәрби съезы үткәрелә, унда Башҡортостан хөкүмәте вәкәләтен алған Ваҡытлыса революцион комитет (Башревком) һайлана. Уның составына беренсе Башҡортостан хөкүмәтенең бөтә ағзалары тиерлек — Башҡортостан автономияһы моделен яҡлаған Әхмәт-Зәки Вәлидовтың көрәштәштәре инә. Тәүҙә Башревком 15 комиссариаттан тора — эске эштәр, хәрби, мәғариф, юстиция, финанс, аҙыҡ- түлек, һаулыҡ һаҡлау, игенселек, милләттәр, хеҙмәт һәм башҡалар, урындарҙа кантон ревкомдары эшләй.**

Өсөнсө рубрика:

Сәйәсәт

2011 ЙЫЛ - БАШҠОРТОСТАНДА МИЛЛӘТ-АРА ТАТЫУЛЫҠТЫ НЫҒЫТЫУ ЙЫЛЫ

2011

МИЛЛӘТ-АРА ТАТЫУЛЫҠТЫ НЫҒЫТЫУ ЙЫЛЫ
ГОД УКРЕПЛЕНИЯ МЕЖНАЦИОНАЛЬНОГО СОГЛАСИЯ

Бирелгән текстан ярашыу бәйләнешенә миҫалдар яҙығыҙ:

Милләт-ара татыулыҡты нығытыу йылының эмблемаһы раҫланды

Милләт-ара татыулыҡты нығытыу йылы – 2011 эмблемаһын әҙерләүгә конкурс барышында комиссия ҡарары менән Нәсих Хәлисовтың эше иң яҡшыһы тип танылды. Ул Йылдың рәсми символикаһы сифатында раҫланды.

Республиканан һәм башҡа төбәктәрҙән конкурсҡа йәмғеһе 60-тан ашыу эш тапшырылды. Эштәр электрон төрҙә, баҫтырылған, ҡулдан төшөрөлгән һүрәт сифатында ҡабул ителде.

Конкурста мәктәп уҡыусыларынан алып пенсионерҙарға тиклем төрлө йәштәрҙәге кешеләр ҡатнашты. Конкурсанттар Йыл эмблемаһы сифатында күрергә теләгән эскиздарына ентекле һүрәтләүҙәрен дә ебәрҙе, тип хәбәр итә Башҡортостан Президентының матбуғат хеҙмәте.

АВТО РАДИО

Дүртенсе рубрика:

Сәнғәт

Бирелгән һүҙҙәр менән башҡарылыу бәйләнешенә һүҙбәйләнештәр төҙөгөҙ:

йырлау, көлдөрөү, башҡарыу, бейеү, уйнау, ҡарау, барыу, оҡшатыу, тетрәтте, һағыш, бейеүсене, алҡыштарға

Бишенсе рубрика:

Архитектур
а

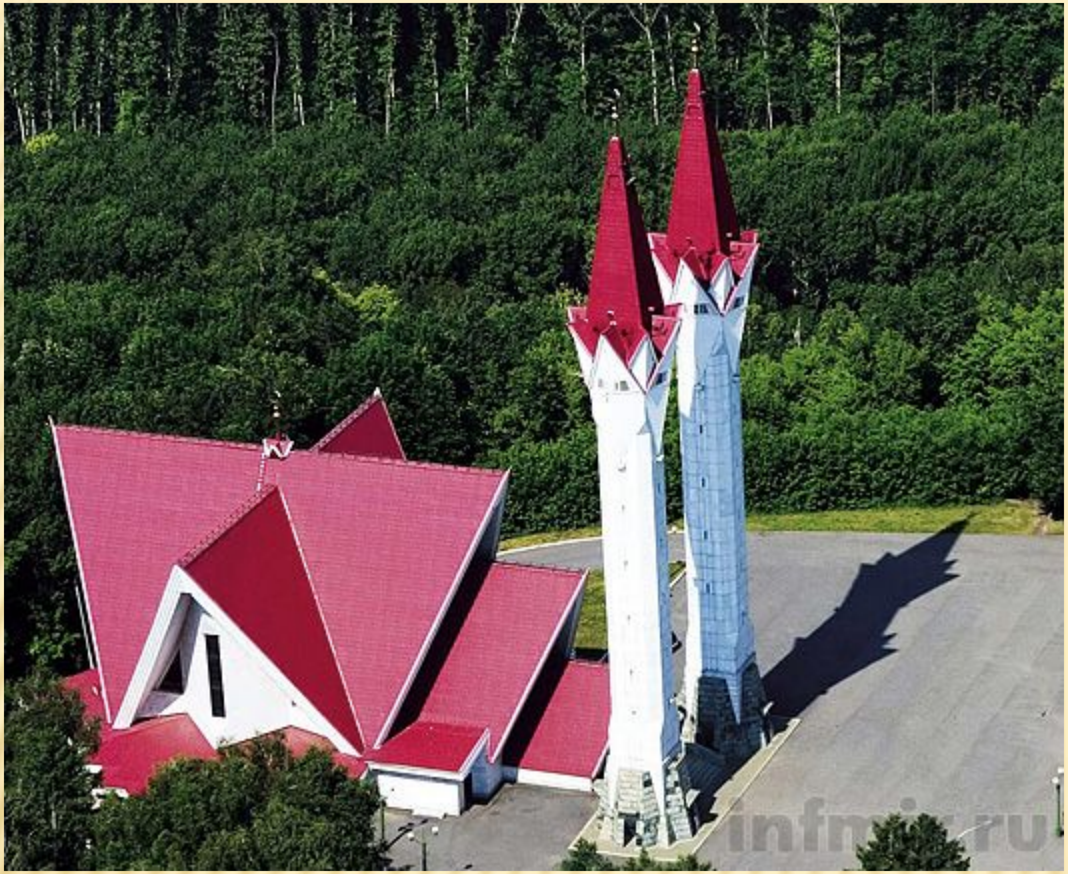

СЛОНЫ И МЕДВЕЖЬЕ ШОУ
www.ufa.tel

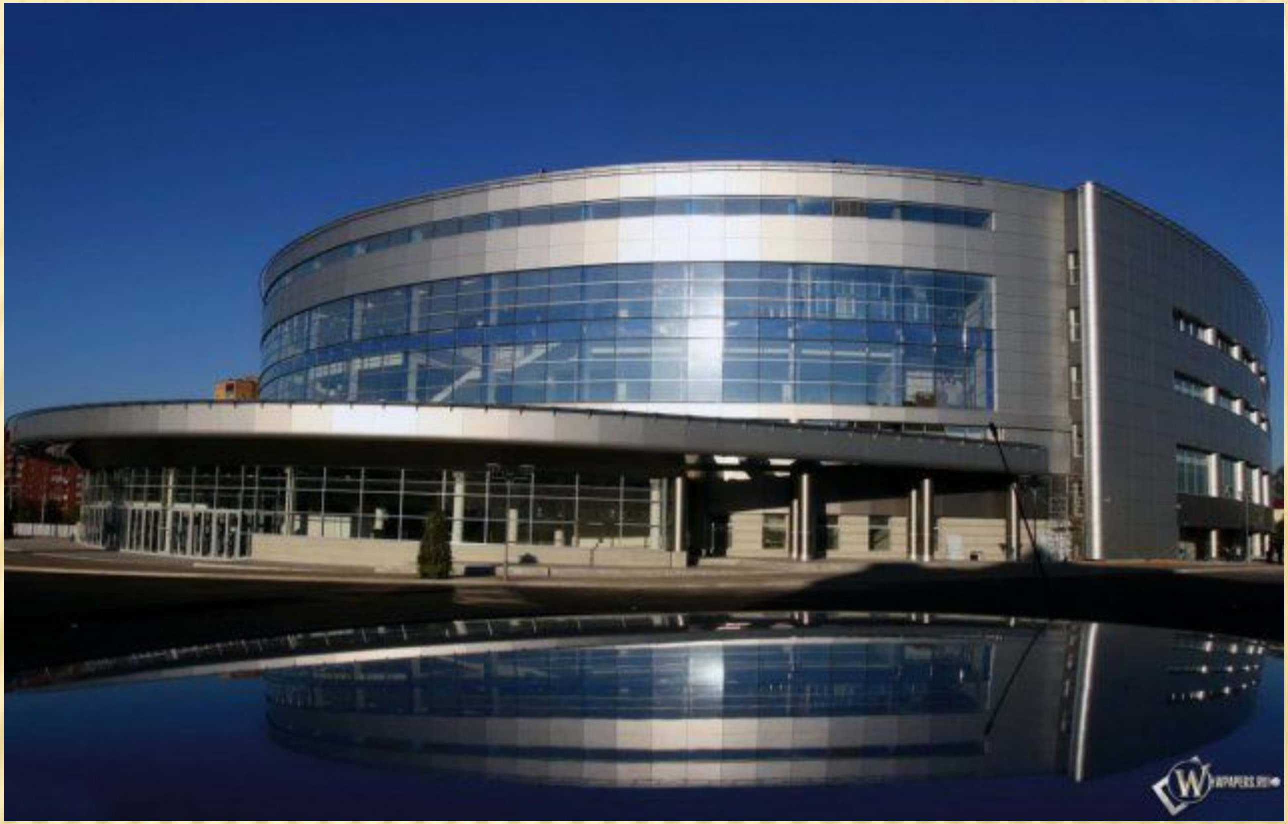

yarowind.livejournal.com

МӘСӘҒҮТ АУЫЛЫНЫҢ АРХИТЕКТУРА ҠОМАРТҠЫЛАРЫ

Күнегеүҙәр эшләү:

1-се вариант: 294-се күнегеү

2-се вариант: 295-се күнегеү

Алтынсы рубрика:

Тәбиғәт

PhotoClip.ru

Тәбиғәтте һүрәтләгән хикәйә төҙөү. Ярҙамсы һүҙҙәр: көнө, нуры, урмандың, һалҡынлығы, сафлығы, матурлығы, һауаһы.

ТӘБИҒӘТТЕҢ ҠАҒИҘӘҺЕ ЯБАЙ,
ҠАЙҺЫ БЕРҘӘ УНЫҢ СЕРЕ ЮҠ:
БӨРӨҢ ҠАТҺА, ТАМЫР НИҢӘ КӘРӘК?
ТАМЫР КИПҺӘ, ЯРЫЛЫР БӨРӨ ЮҠ.

Ямғыр яуып китте матур ғына.
Үлән ҡыяҡлана, шартлай бөрө.
Ерҙең һуты күперелгәс, тимәк,
Тәбиғәттең орлоҡтары тере.

ЯН, ЯН, ҠОЯШ –
ЯҠТЫ ҺӨЙӨҮЕМ МИНЕҢ!
ЯУ,ЯУ, ЯМҒЫР -
ЯНЫП-КӨЙӨҮЕМ МИНЕҢ!

СЫЛТЫР-СЫЛТЫР АҒА ТАУ ШИШМӘҺЕ,
МӘҢГЕЛЕК ЙЫР УНЫҢ ТЕЛЕНДӘ.
ИЛЕ БАРҘА ШИШМӘ ЙЫРЫ ТЫНМАҪ,
ЙЫР ҺӨЙӘЛӘР УРАЛ ИЛЕНДӘ.

1. Тәбиғәттең ҡағиҙәһе ябай,
Ҡайһы берҙә уның сере юҡ:
Бөрөң ҡатһа, тамыр ниңә кәрәк?
Тамыр кипһә, ярылыр бөрө юҡ. Р.Бикбаев

2. Ямғыр яуып китте матур ғына.
Үлән ҡыяҡлана, шартлай бөрө.
Ерҙең һуты күперелгәс, тимәк,
Тәбиғәттең орлоҡтары тере. М.Кәрим

3. Ян, ян, ҡояш –
Яҡты һөйөүем минең!
Яу,яу, ямғыр -
Яныпкөйөүем минең! Р.Ғарипов

4. Сылтыр-сылтыр аға тау шишмәһе,
Мәңгелек йыр уның телендә.
Иле барҙа шишмә йыры тынмаҫ,
Йыр һөйәләр Урал илендә. З.Биишева

Етенсе рубрика:

Шәхестәр

СӘЙЕТБАТТАЛОВ ҒӘЛИ ҒӘЛИ УЛЫ – ТЕЛСЕ-ҒАЛИМ, ПРОФЕССОР, БИК КҮП ДӘРЕСЛЕКТӘР, ҒИЛМИ МОНОГРАФИЯЛАР АВТОРЫ.

ТИКЕЕВ ДАНИС СОЛТАН УЛЫ – ФИЛОЛОГИЯ ФӘНДӘРЕ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР.

ИШБАЕВ КӘРИМ ҒАЙСА УЛЫ – ФИЛОЛОГИЯ ФӘНДӘРЕ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР.

Яуаптарҙы тикшереү:

1 - В	6 – Б
2 - А, Г	7 – 1- Б, 2 – Г, 3 – А, 4 – В
3 - А, В, Е	8 – В
4 - Б	9 – Б, В, Г, Д
5 - Г	10 – 1 – Б, 2 – В, 3 - А